

Januars lykkesten:
Venskab og tillid

GRANAT

Begrebet granat betragtes i normal sprogbrug som et metalstykke beregnet til affyring fra en kanon, men hentyder oprindeligt til granatæblets røde frugtkerner. Det er afledt af det latinske ord, granatus, som betyder træ.

AF LONE CHRISTENSEN, AKTIV GULD

Granat-gruppen er en mineralgruppe, som er vidt udbredt i metamorfe bjergarter, men også findes i tungsand – de røde korn i det sorte sand langs kysterne. Granatgruppen består af mere end ti forskellige ædelstene, for eksempel spessatit, tsavorit, demantoid, almandin og grossular. Gruppen har stort set samme kemiske sammensætning og har en hårdhed på mellem 6,5 og 7,5 på Mohs skala, men med store farvemæssige forskelle. Rød er den mest dominerende farve, men også grøn, orange, gul samt forskellige variationer af jordfarver er almindelige. Dog findes der ikke nogen blå granat.

Ifølge legender benyttede Noa lanterner af granaterne, hvis brillans hjalp ham med at se i mørket og dermed styre Arken sikkert i de regnefulde nætter. Siden forsøgte mange opdagelsesrejsende at anvende granat til at lyse op om natten, og mere symbolsk betragtes granaten som et værn mod uvidenhed og mod ondskab. Nogle mente, at stenen kunne helbrede depressioner/melankoli, give beskyttelse mod onde drømme, helbrede leversygdomme samt være et værn mod eventuel forgiftning. Grækerne betragtede granat mere specifikt som et skjold mod, at børn druknede. Traditionelt betragtes granaten som symbolet på viljen til succes og på det evige venskab, og den har derfor været anvendt som en afskedsgave mellem venner. Granaten har fået tillagt den egenskab at bidrage

Halskæde med traditionelle
bøhmiske granater fra Aagaard

Dior Joailleries "La Mini D de Dior", 19 mm i diameter, kvartsværk. Diamanter, pink safirer og tsavorit granater på skiven. Rem af blåt firben

Dior Joailleries "Dior Grand Soir", 33 mm i diameter, automatisk værk. Mandarin granater, orange safirer og skive af perlemor

til at opretholde lidenskab mellem de elskende par og blev derfor også anvendt som gave, når de elskende af forskellige grunde måtte skilles for længere tid. Siden antikkens Egypten, Grækenland og Rom har man anvendt granaterne i smykker, og Platon havde sit portræt graveret på en granat. I det 18. og 19. århundrede opnåede granaten meget stor udbredelse – og det gjaldt først og fremmest den rødbrune granat. Senere blev rhodolit mere populær, da den virkede mere intens med sin røde farve, som skyldes de lidt anderledes kemiske egenskaber. Tsavoritten – den smaragdgrønne – blev navngivet af Tiffany & Co. i New York efter fundet i 1967 i nærheden af Tsavo National Park i den nordøstlige del af Tanzania.

Der er noget kongeligt ved granater: Christian 5.s krone, som blev fremstillet i 1671, har udover diamanter og safirer også granater. Sidst blev den anvendt i forbindelse med Christian 8.s salving i 1840. Efter enevældens ophør er kronen blevet anvendt ved monarkers død; kronen lægges på kisten ved castrum doloris, som er den eneste del af enevældens ceremonier, der stadig opretholdes. Det skete sidst ved Frederik 9.s død i 1972.

Grossular granat på 12,04 carat fra Constantin Wild